

PTT-ennuste: Metsäsektori syksy 2017

5.10.2017

Metsäteollisuus: Matleena Kniivilä, Matti Valonen

Puumarkkinat ja metsätalous: Paula Horne, Emmi Haltia, Maurizio Sajeve

Kapasiteetin muutokset vaikuttavat tuotantoon ja vientiin 2017-2018

Kemiallisen metsäteollisuuden kapasiteettia lisäävät investoinnit:

- Metsä Groupin Äänekosken sellu-/biotuotetehdas:
 - Käynnistynyt, lisäys nykyiseen sellukapasiteettiin n. 0,77 milj. t
 - Vaikutus tänä vuonna n. 100 000 t
- UPM/Kymi: lisäkapasiteettia sellutehtaalle syksyllä 2017 (170 000 t/v)
- Stora Enso/Heinola: aallotuskartonkia, kapasiteetin lisäys, Q2/2018 (15 000 t)

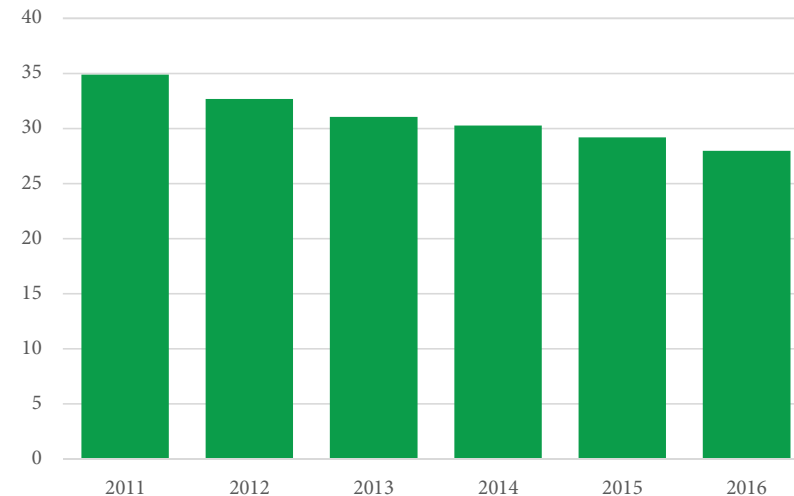
Aiemmat kapasiteetin muutokset, vaikuttavat vielä vuoden 2017 lukuihin:

- Muutokset:
 - Kotkamills: paperikone kartonkikoneeksi, käynnistyi kesäkuussa 2016 (400 000 t)
- Sulkemiset:
 - BillerudKorsnäs, Tervasaari (mm. kirjekuoripaperia), 100 000 t (syksy 2016)
 - Metsä Board/Kyro, tapettipaperia 100 000 t (syksy 2016)

Paperin kysyntä vähenee vuodesta toiseen

- Eurooppalaisen paperin toimitukset vähentyneet tammi-heinäkuussa -0,6 % (Eurooppaan -2,5%; Euroopan ulkopuolisille alueille +8%)
- SC-paperin ja päällystämättömän hienopaperin kysyntä kasvoi Euroopassa, muut vähenivät
- Vienti Suomesta väheni alkuvuonna noin 2%

Graphic papers, European demand, mill. t

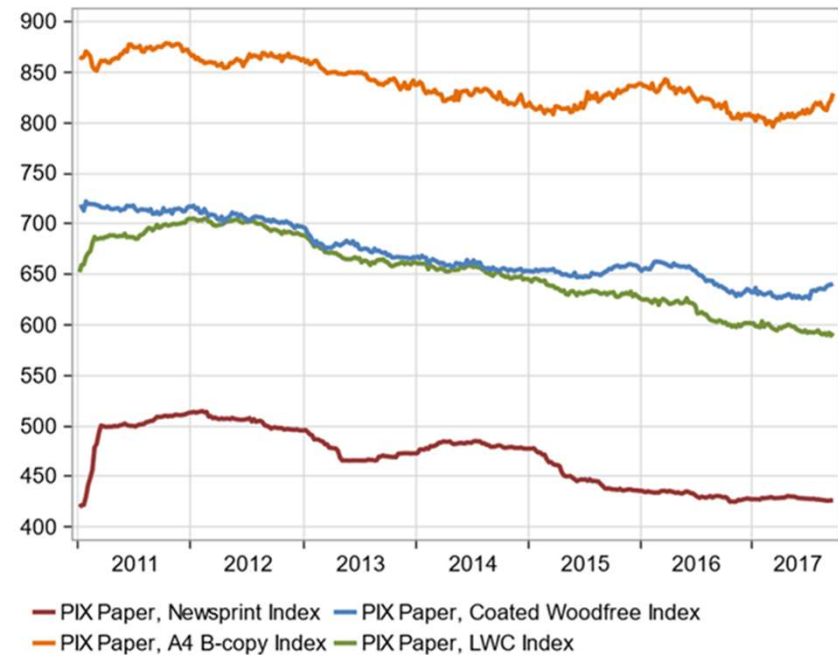

Lähde: Euro-Graph

Paperin hinta alenee kysynnän vähetessä

- Eurooppalaisissa hinnoissa suunta alaspäin, vaikka syksyllä onkin ollut pientä nousua
- Suomen vientihinta alentunut tammi-kesäkuussa kolme prosenttia
- Tarjontaa edelleen liikaa kysyntään nähden

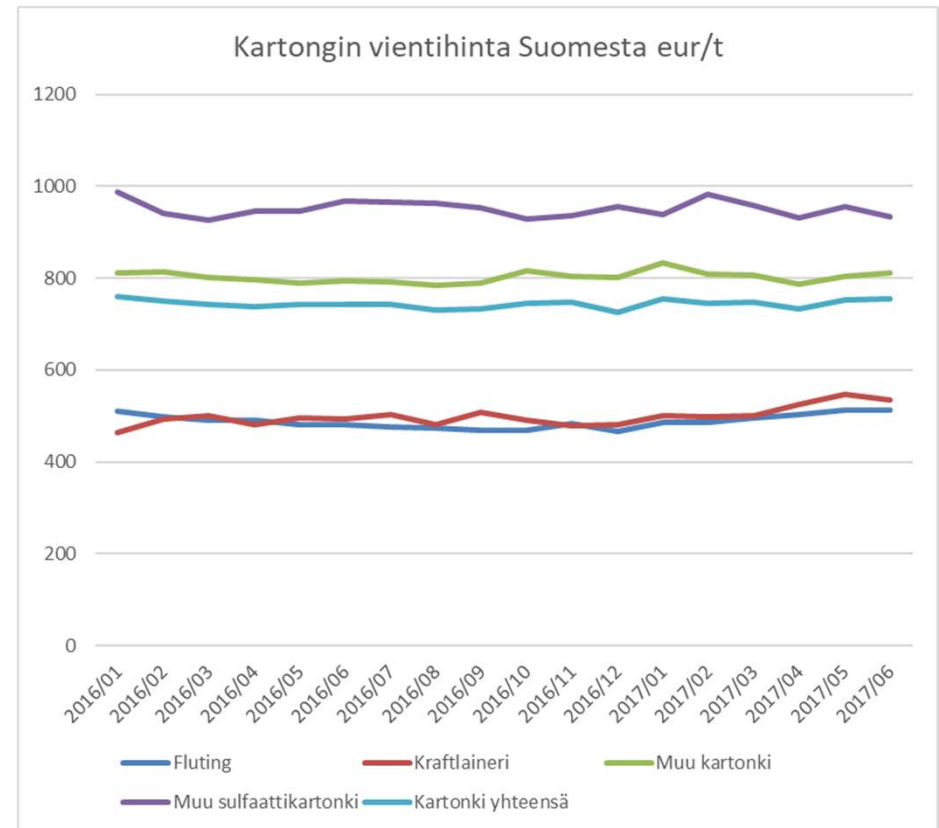
Europe, Paper & Paper Products, EUR

Lähde: FOEX, Macrobond

Kartongin vienti kasvaa edelleen

- Vienti kasvoi viime vuonna reippaasti ja alkuvuonna kasvu vielä n. 7% edellisvuoden alkuun verrattuna
 - Näkyy vielä uuden kotimaisen kapasiteetin vaikutus (Kotka, Varkaus)
- Keskimääräinen vientihinta liki sama kuin viime vuonna vastaavaan aikaan
- Kraftlainerissa vientihinta noussut, mutta osuus viennistä pieni

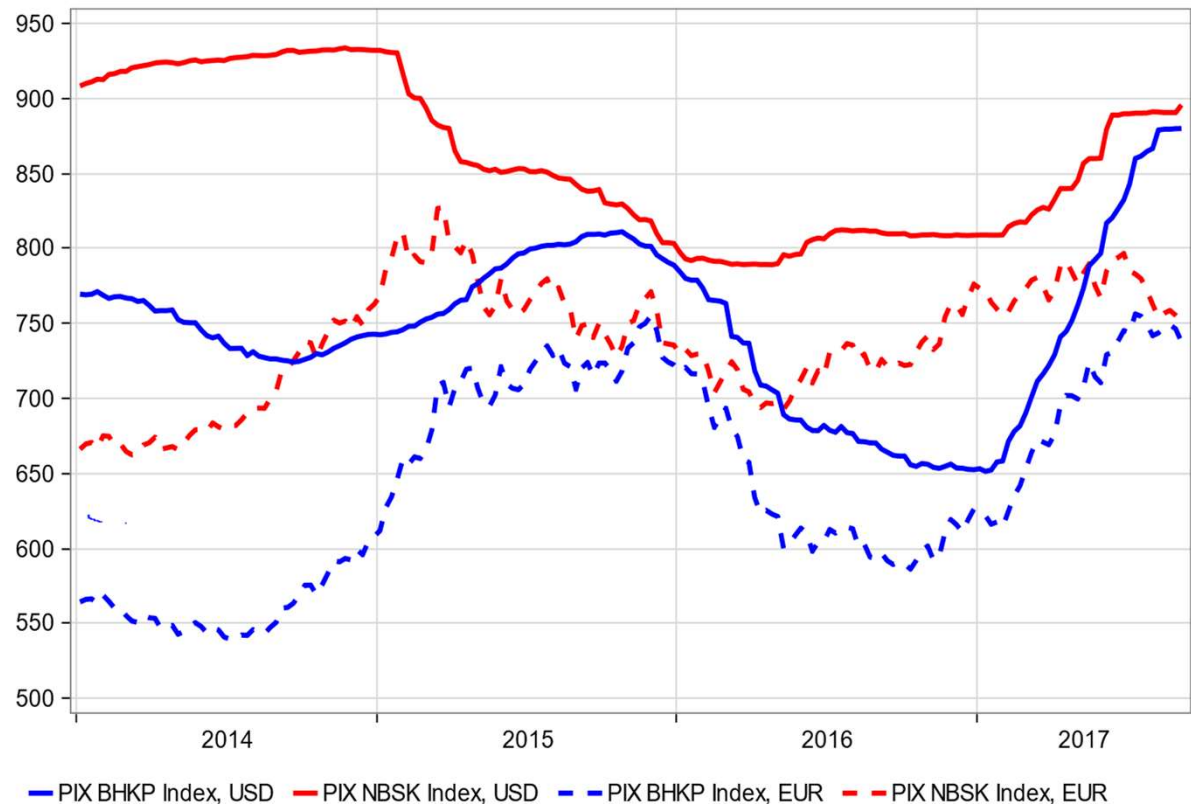

Lähde: Tulli, Luke

Sellumarkkina edelleen vahva

- Sellun hinnat olleet edelleen nousussa (US\$)
 - Kiinan kysyntä edelleen vahvaa, kysyntä myös Euroopassa hyvä
- Sellun vienti Suomesta aleni alkuvuonna noin prosentin, vientihinta nousi noin 4%
 - Uudet kapasiteetit eivät näy vielä tilastoissa
- Markkinatilanne muuttunee vuoden 2018 alussa kapasiteetin kasvaessa, erityisesti pitkäkuituisessa
 - Dollarin heikentyminen alentaa vientihintaa
- Pitkä- ja lyhytkuituisen hintaero kaventunut hyvin pieneksi
 - Substituutiovaikutus → vahvistaa pitkäkuituisen asemaa

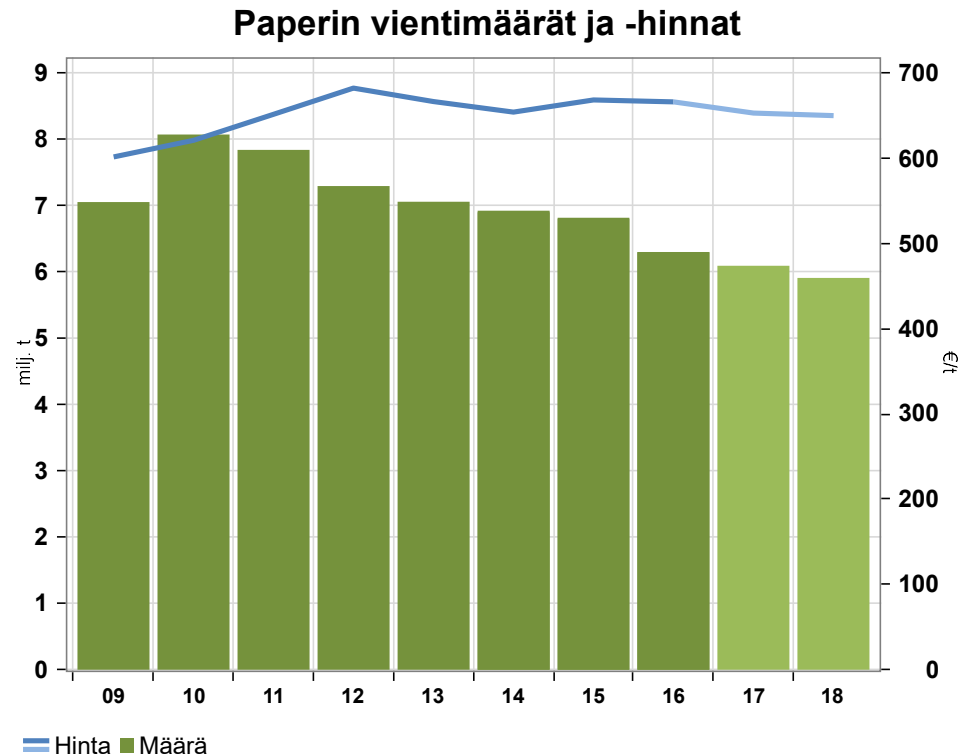
Europe, Paper Pulp

Lähde: FOEX, Macrobond

Paperiteollisuuden näkymät vuosille 2017-18

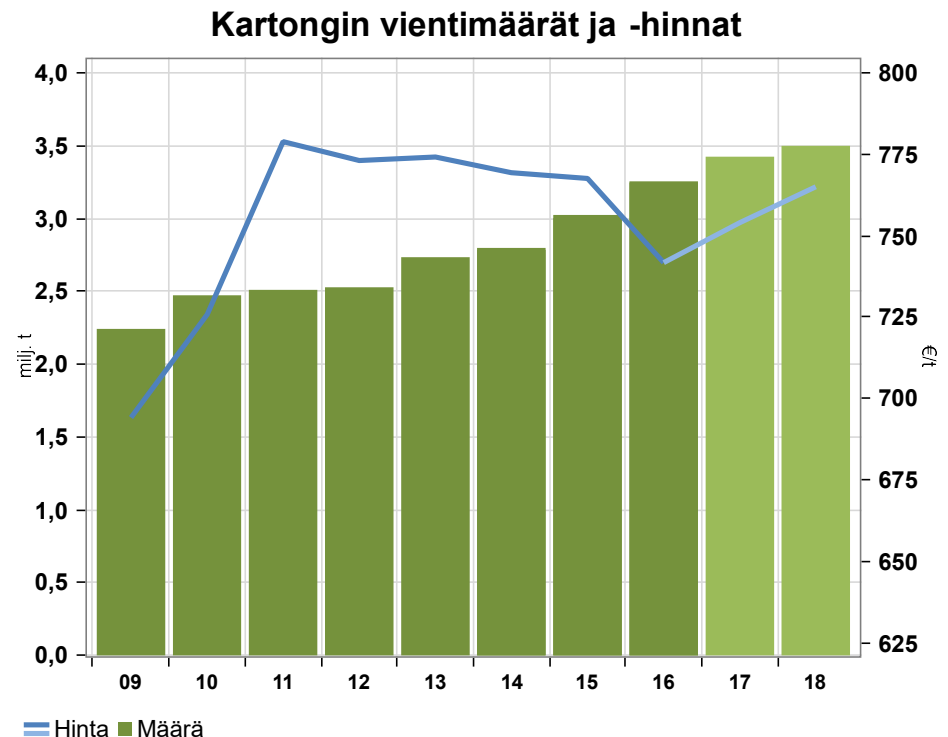
- Kysynnän väheneminen jatkuu päämarkkinoilla
- Kokonaisuutena edelleen aleneva hintatrendi, vaikka yksittäisissä paperilajeissa kehitys voi erota
 - 2017: -2-1%; 2018: -2-0%
- Kysynnän vähentyessä tuotanto Suomessa vähenee kumpanakin vuonna
 - 2017: -3- -4%; 2018: -4- -2%

Lähde: Tullihallitus, Luke, ennuste PTT

Kartonkiteollisuuden näkymät vuosille 2017-18

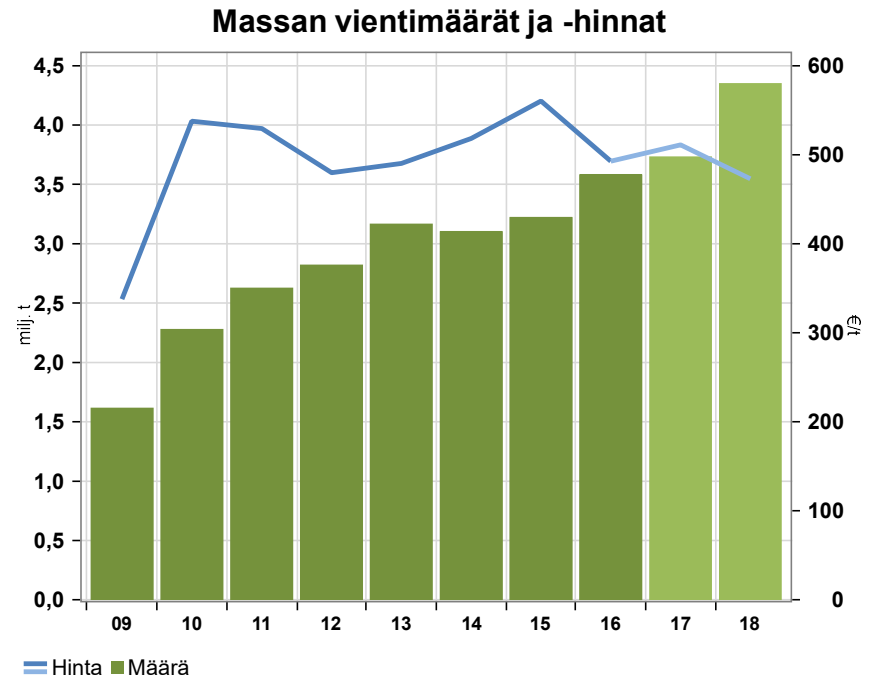
- Kapasiteetin kasvu näkyy tämän vuoden vienti- ja tuotantomäärissä
- Myös ensi vuonna vienti kasvaa kysynnän kasvaessa
- Viennin kasvu:
 - 2017: 5-6%; 2018: 2-3%
- Suomen keskimääräinen vientihinta nousee hieman kumpanakin vuonna
 - 2017: 1-2%; 2018: 0-2%

Lähde: Tullihallitus, Luke, ennuste PTT

Massateollisuuden näkymät vuosille 2017-18

- Kysyntä kasvaa, mutta niin myös globaali kapasiteetti; markkinatilanne silti tuottajalle suosiollinen
- Suomen keskimääräinen vientihinta nousee hieman 2017 (3-4%), mutta laskee selvästi 2018 (-8 - -7%)
 - kapasiteetin lisäykset (NBSK) ja heikentynyt dollari vaikuttavat vuonna 2018
- Vienti Suomesta kasvaa:
 - 2017: 4-5%
 - 2018: 15-17%
- Massantuotanto kasvaa ensi vuonna kaikkiaan yli 5%

Lähde: Tullihallitus, Luke, ennuste PTT

Kemiallisen metsäteollisuuden vientimarkkinat, PTT:n ennusteet 2017-2018

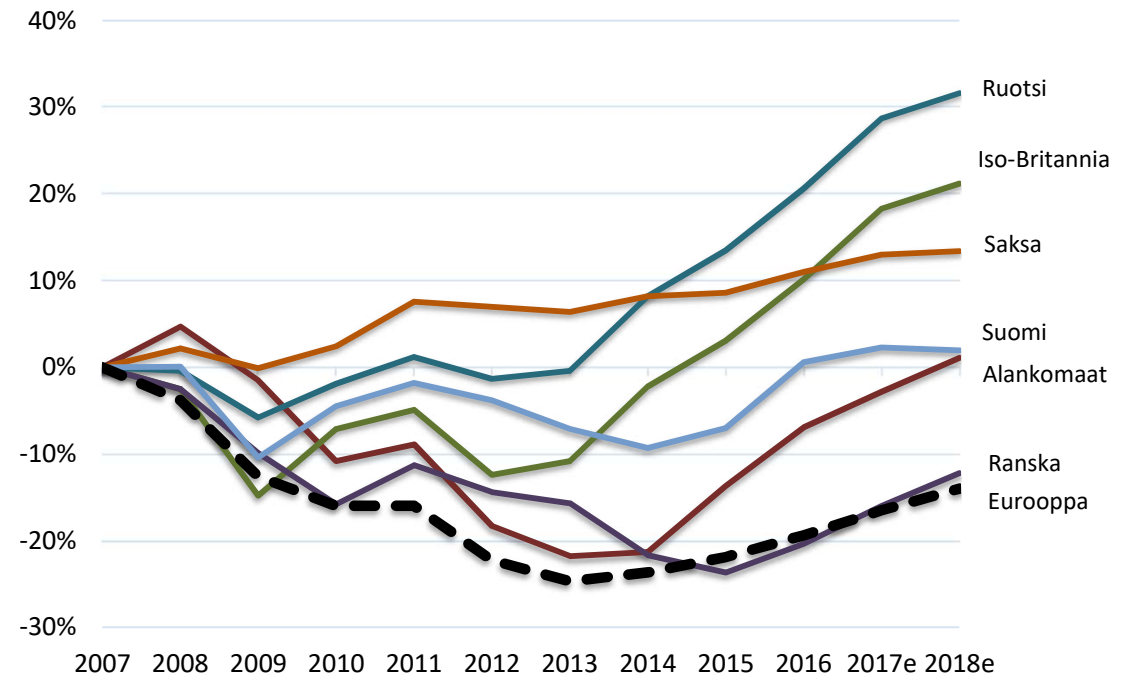
		2017	2018
		%-muutos	%-muutos
Paperi	määrä	-4 – -3	-4 – -2
	hinta	-2 – -1	-2 – 0
Kartonki	määrä	5 – 6	2 – 3
	hinta	1 – 2	0 – 2
Massa ¹	määrä	4 – 5	15 – 17
	hinta	3 – 4	-8 – -7

¹ pääosin sellua

Rakentamisen elpyminen jatkuu

- Euroopassa rakentaminen elpyy (n. 2,7 % vuodessa), kasvua tärkeimmillä vientimarkkinoilla
- Kiinan talouskasvu ja kaupungistuminen tukevat kysyntää huonekaluteollisuudessa rakentamisen hidastumisesta huolimatta
- Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan alueen geopoliittinen epävakaus ja raakaöljyn alhainen hinta heikentävät kysyntää
- Japanissa talouskasvu jatkuu hitaana ja asuinrakentaminen hiipunut viime vuodesta
- USA:ssa rakentamisen kasvu painottuu omakotitaloihin, sahatavaran kysyntä korkea
- Kotimaassa rakentamisen kasvuvauhti laantuu hieman viime vuodesta

Rakentamisen volyymin muutos, 2007-2018e

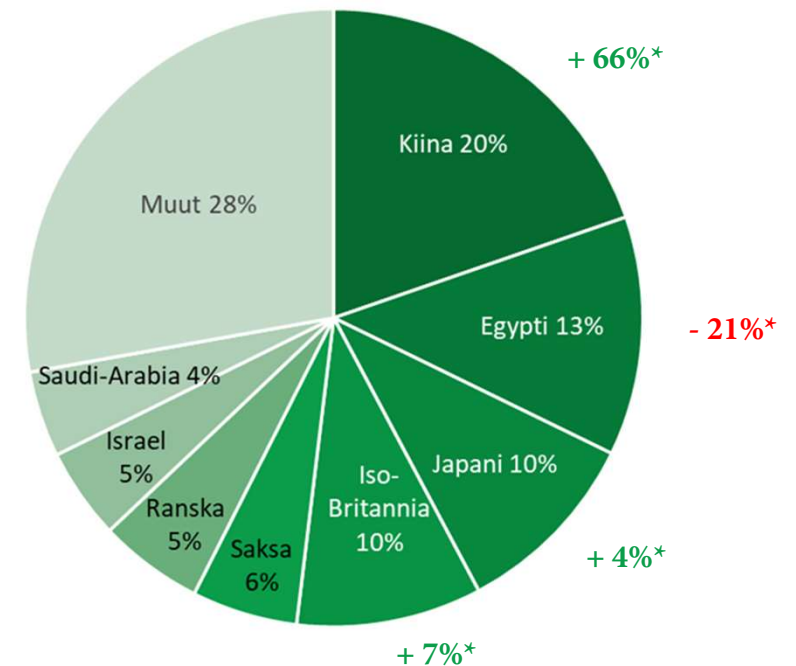

Lähde: Euroconstruct 11/2016

Sahatavaran vienti Kiinaan on kasvanut

- Markkinat kaksijakoiset. Kuusisahatavaralla vahva kysyntä, mutta mäntysahatavaralla heikompi
- Kuusisahatavaran vienti Kiinaan jatkanut erittäin voimakasta kasvuaan (n. 66%)
- Egyptin tuonti laskenut tuntuvasti (n. 21%), pääosa laskusta mäntysahatavaraa
- Algerian tuontirajoitukset ovat näkyneet Pohjois-Afrikan alueen laskevissa tuontiluvuissa
- Vienti Japaniin ja Iso-Britanniaan on vahvistunut

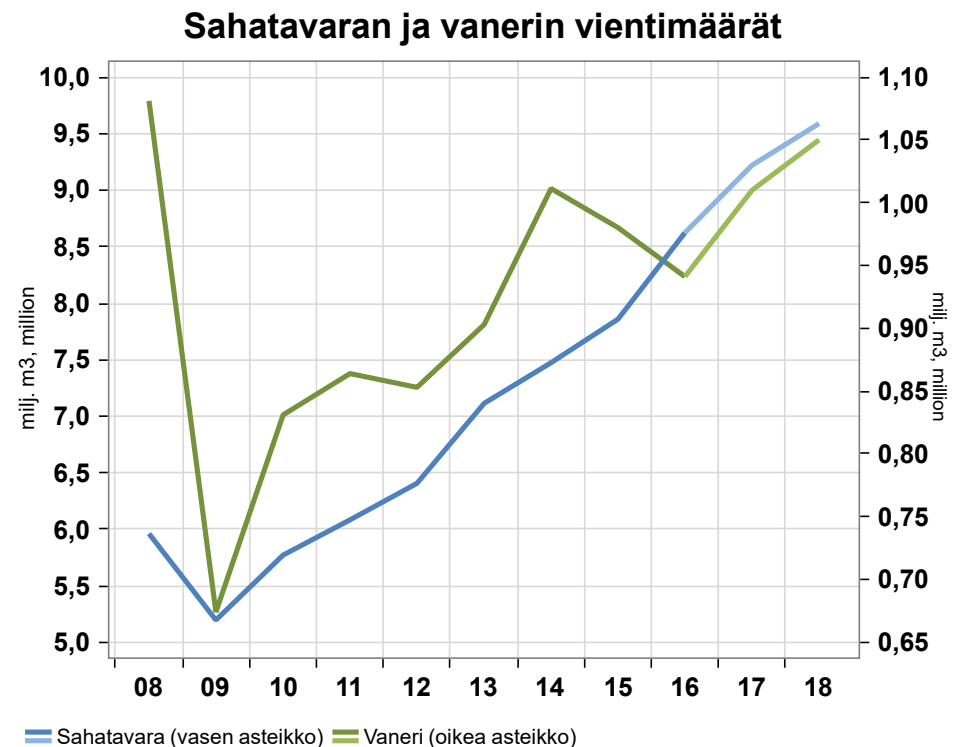
Suurimmat vientimaat ja niiden osuus viennistä vuoden 2017 ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

*viennin kasvu edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna

Sahatavaran viennin kasvu lisää tuotantoa

- Vuoden ensimmäisellä puoliskolla sahatavaran vienti kasvoi noin 7 % vuodentakaiseen verrattuna
- Sahatavaran vientimäärän odotetaan nousevan tänä vuonna 5-7 % ja ensi vuonna 3-5 %
- Vanerin vienti kasvoi kuluvan vuoden ensimmäisellä puoliskolla noin 7 % vuodentakaiseen verrattuna.
- Vanerin vientimäärän odotetaan tänä vuonna nousevan 5-7 % ja ensi vuonna 3-5 %
- Sahatavaran tuotanto kasvaa 2017 5-6% ja 2018 3-5%

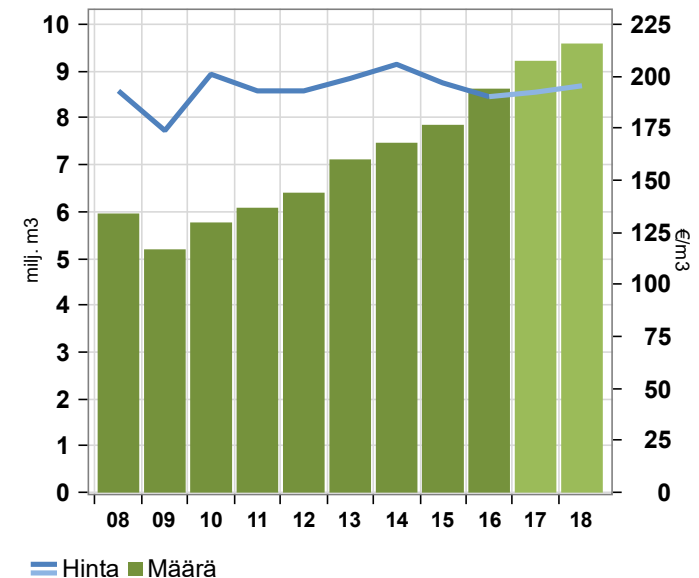

Lähde: Luke, Natural Resources Institute Finland, Macrobond, PTT

Sahatavaran vientihinta nousee 2017-2018

- Kysyntä jatkuu vahvana ja hintoihin odotetaan pieniä korotuksia. Korotukset pysyvät maltillisina kireästä kilpailutilanteesta johtuen
 - Kysynnän kasvu on voimakkainta Kiinassa, Euroopassakin kasvua lähes kaikilla päävientimarkkinoilla
 - Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan alueen kysyntä laskenut ensimmäisellä vuosipuoliskolla, mutta kysynnän laskun odotetaan pysähtyvän ensi vuonna.
 - USA:n ja Kanadan kauppakiistan ja siinä asetettujen tullien välilliset vaikutukset eivät ole tähän asti olleet merkittäviä.
- Kotimaan toimitukset lisääntyvät rakentamisen kasvun myötä
- Sahatavaran keskivientihintojen odotetaan nousevan tänä vuonna 1-2 % ja ensi vuonna 1-3 %

Sahatavaran vientimäärät ja -hinnat

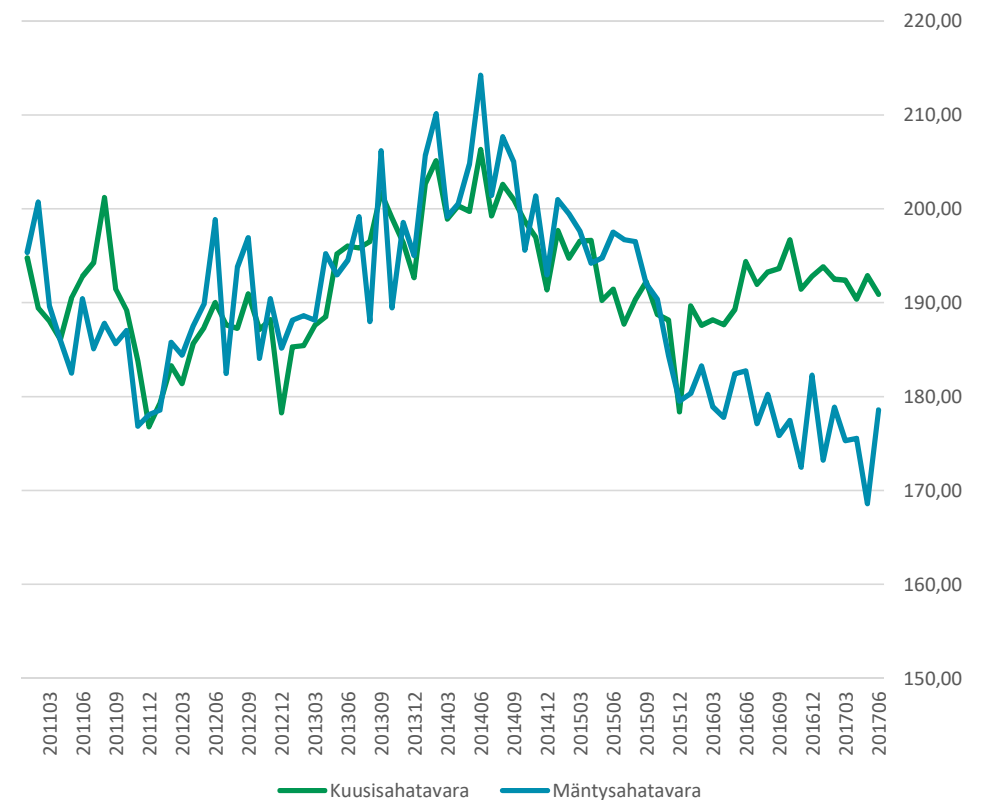

Lähde: Tullihallitus, Luke, ennuste PTT

Kuusi- ja mäntysahatavaran hintaero

- Kuusisahatavaran vientihinta on kääntymässä lievään nousuun
- Mäntysahatavaran vientihinta on jatkanut laskuaan
- Kuusi- ja mäntysahatavaran hintaeron odotetaan ennustejaksolla säilyvän nykyisen suuruisena
- Mäntysahatavaran keskihinnan odotetaan laskevan tänä vuonna -2-0 % ja ensi vuonna 0-2 %
- Kuusisahatavaran keskihinnan odotetaan nousevan tänä vuonna 0-2 % ja ensi vuonna 1-3 %

Kuusi- ja mäntysahatavaran vientihinnat, 2011-2017

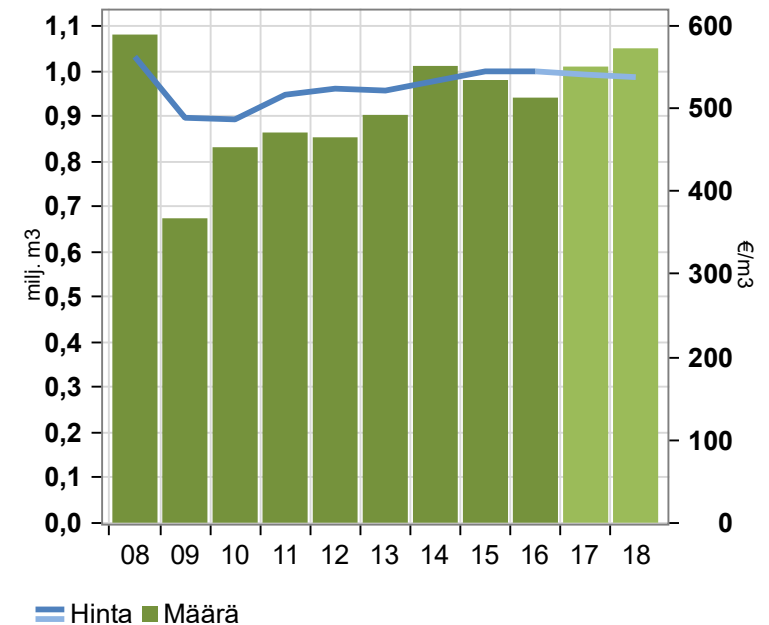

Lähde: Tulli

Vanerin markkinanäkymät 2017-2018

- Havuvanerin kysyntää tukee erityisesti rakentamisen kasvu
- Lehtivanerin kysyntää tukee sen monipuolinen hyödyntäminen teollisissa loppukäyttökohteissa
- Vientihinta on alkuvuodesta vahvistunut, mutta sen odotetaan kääntyvän loppuvuodesta laskuun
- Laskupaineita hintoihin tuo kilpailu halvemman vanerin kanssa
- Vanerin viennin kasvua tänä ja ensi vuonna lisäävät Stora-Enson ja Metsä Woodin investoinnit
- Keskihinnan laskua hidastaa keskittyminen korkeamman jalostusarvon tuotteisiin

Vanerin vientimäärät ja -hinnat

Lähde: Tullihallitus, ennuste PTT

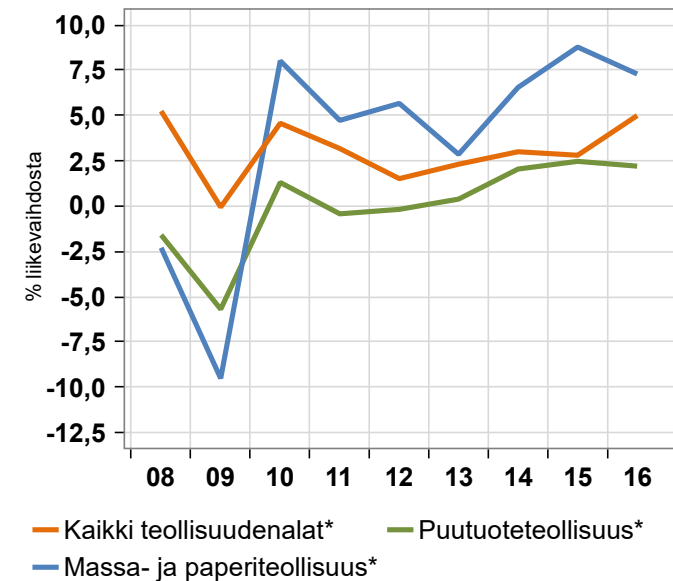
Mekaanisen metsäteollisuuden vientimarkkinat, PTT:n ennusteet 2017-2018

		% -muutos	
		2017	2018
Sahatavara	määrä	5-7	3-5
	hinta	1-2	1-3
Vaneri	määrä	5-7	3-5
	hinta	-1-0	-1-0

Metsäteollisuuden kannattavuudessa ei isoja muutoksia

- Metsäteollisuuden liike-tulos¹ vuonna 2016 ennakkotietojen mukaan 5,8 %. Vuonna 2016 Suomen kaikkien teollisuudenalojen liike-tulos oli 5 %
 - Paperi- ja massateollisuus: 7,3 %
 - Sellun hinnan lasku kavensi katteita massa- ja paperiteollisuudessa
 - Puutuoteteollisuus: 2,2 %
 - Puutuoteteollisuuden kannattavuutta madalsi lopputuotteiden hinnanlasku ja puuraaka-aineen kallistuminen
- Tänä vuonna metsäteollisuuden liike-tuloksen odotetaan nousevan maltillisesti, mutta puutuoteteollisuuden liike-tuloksen laskevan
 - Massa- ja paperiteollisuuden kannattavuutta nostaa tuotannon keskittyminen kannattavampiin tuotteisiin (sellu- ja kartonki)
 - Massateollisuuden kannattavuutta heikentää sellun hinnan aleneminen
 - Kuusisahatavaran tuotanto on mäntysahatavaraa kannattavampaa
 - Kuljetuskustannusten nousu ja euron vahvistuminen suhteessa dollariin ovat heikentäneet kannattavuutta

Liike-tulos, Suomessa toimiva teollisuus

*2016 ennakkotieto

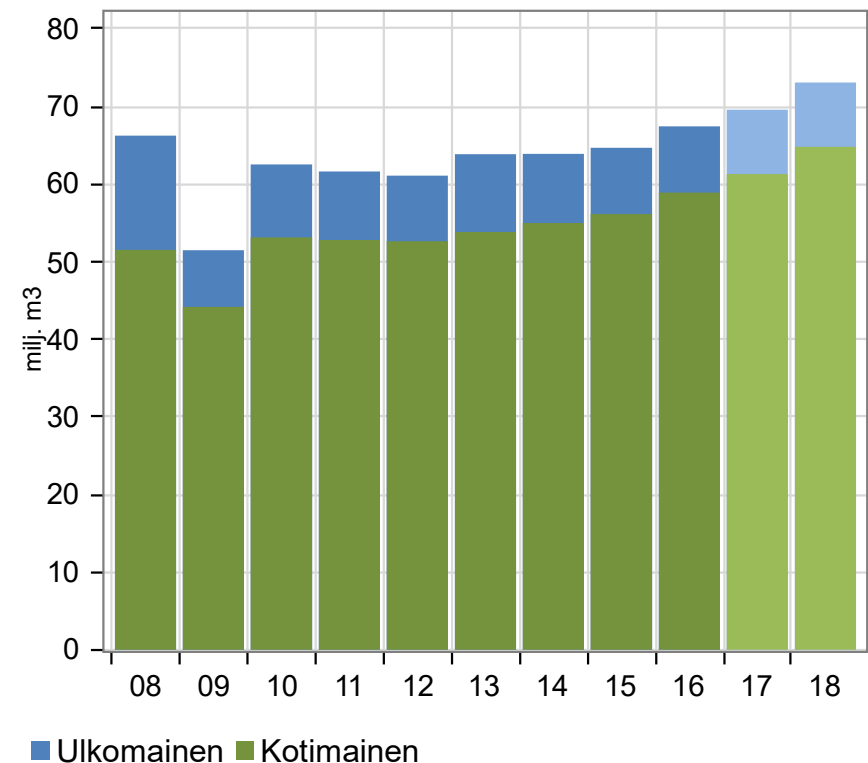
Lähde: , Macrobond, PTT

¹⁾ Tilastokeskuksessa tehtyjen tilastointimuutosten vuoksi vuoden 2012–2015 tilastot eivät ole suoraan vertailukelpoisia aiempien vuositietojen kanssa. Uudet luvut on korjattu vastaamaan aiempaa tilastosarjaa vähentämällä UPM:n tukkutoiminnan vaikutus.

Puunkäytön lisäys nojaa kotimaiseen puuhun

- Metsäteollisuuden puunkäyttö nousussa vuodesta 2013
- Tänä vuonna käyttöä nostaa erityisesti sahatavaran tuotanto
- Ensi vuonna puun käyttö nousee edelleen Äänekosken biotuotetehtaan saavuttaessa lähes täyden käyntiasteensa
- Tuontipuun käyttömäärä tasainen, tuontihakkeen osuus noussut ja koivukuidun laskenut
- Metsäteollisuuden puun käyttö kasvaa tänä vuonna 3–4 %, ensi vuonna 4–6 %

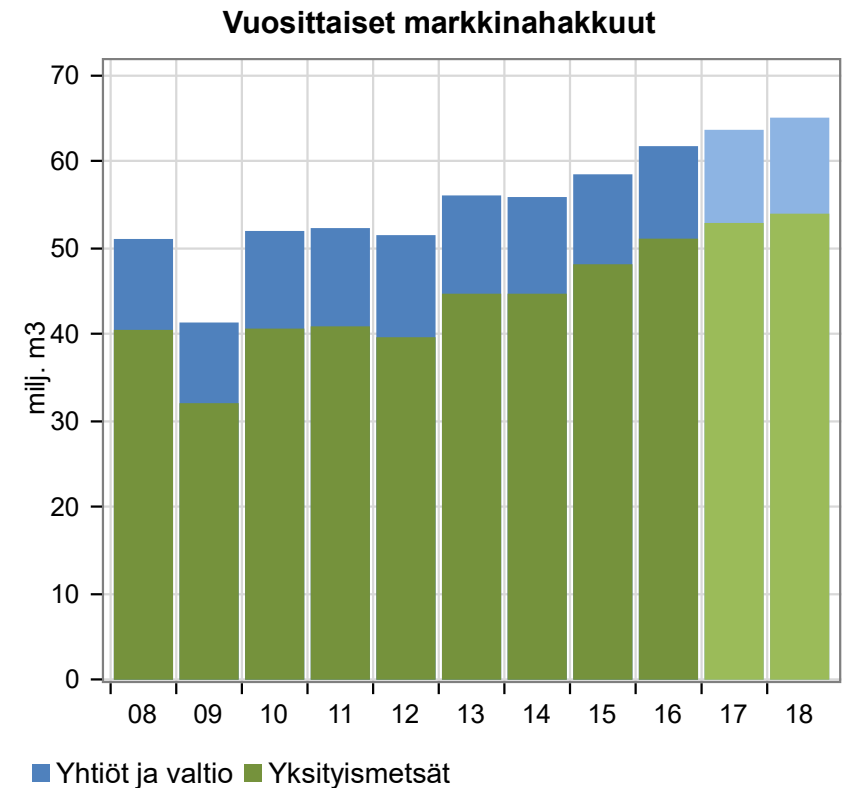
Teollisuuden puunkäyttö

Lähde: Luke, Macrobond, PTT

Hakkuut lisääntyvät yksityismetsissä

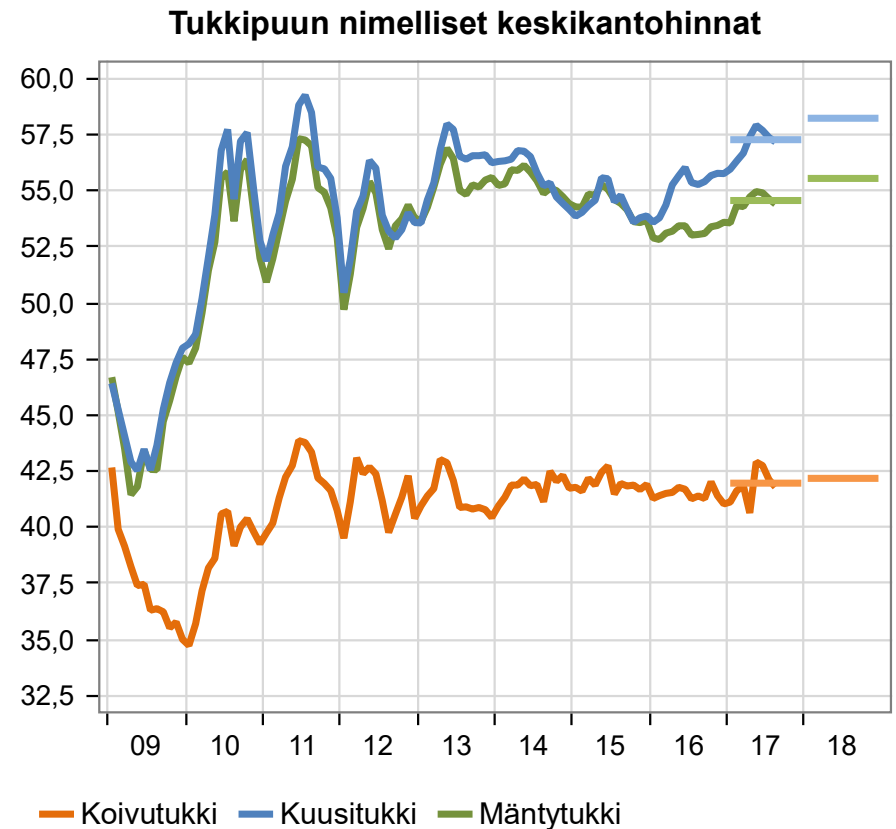
- Vuonna 2016 hakkuumäärä nousi ensimmäistä kertaa yli 60 miljoonan kuutiometrin
- Tänä vuonna kasvu painottuu tukkileimikoihin, ensi vuonna harvennusleimikoihin
- Kasvua erityisesti yksityismetsien pystyleimikoiden hakkuissa
- Markkinahakkuiden määrä kasvaa tänä ja ensi vuonna 2–4%

Lähde: Luke, Macrobond, PTT

Kaupat painottuvat mäntyleimikoihin

- Pystykauppamäärä kasvoi kokonaisuudessaan jo viime vuonna yli viidenneksellä
- Tänä vuonna lievempää nousua 3–5 % ja ensi vuonna 2–4 %
- Kasvua vetää mäntyleimikoiden kaupat, mutta markkinoilla enemmän epävarmuutta
- Kuusi- ja mäntytukin hinnat eriytyivät vuoden 2016 alussa erilaisen kysyntätilanteen vuoksi
- Mäntytukin hinta nousee tänä vuonna 2–3 % ja ensi vuonna 1–4 %
- Kuusitukin hinta nousee tänä vuonna 3–4 % ja ensi vuonna 1–3%

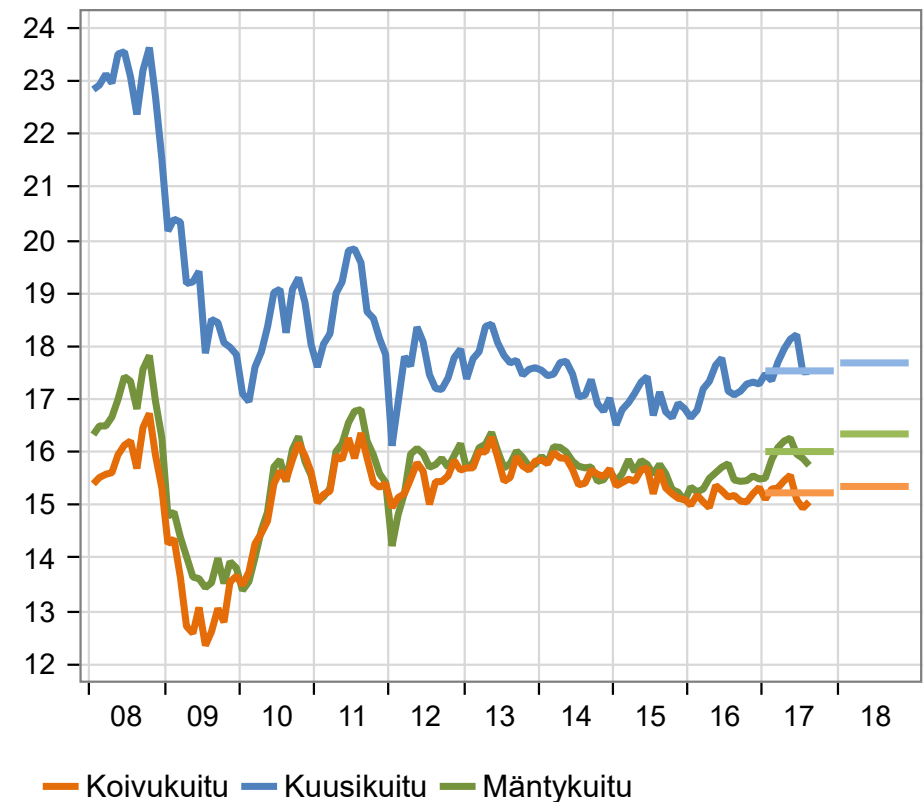

Lähde: Luke, Macrobond, PTT

Harvennusleimikot kysyttyjä ensi vuonna

- Mäntykuitupuun kysyntä lisää erityisesti harvennusleimikoiden kauppia ja heijastuu myös kuusikuidun kysyntään
- Mäntykuitupuun nimellinen vuosittainen keskihinta nousee kysynnän myötä -- runsas tarjonta, joka perustuu harvennustarpeisiin, loiventaa hintakehitystä
- Mäntykuidun vuotuinen keskihinta nousee tänä vuonna noin 3 % ja ensi vuonna 2–4 %
- Kuusikuitupuun hinnankehitys on sidoksissa kuusitukkiin
- Kuusikuitupuun hinta kasvaa tänä vuonna 2–3 % ja ensi vuonna 1–3 %
- Puun keskikantohinta nousee tänä vuonna 2–3 %. Ensi vuonna nousu on pienempi kauppajien painottuessa kuitupuuhun

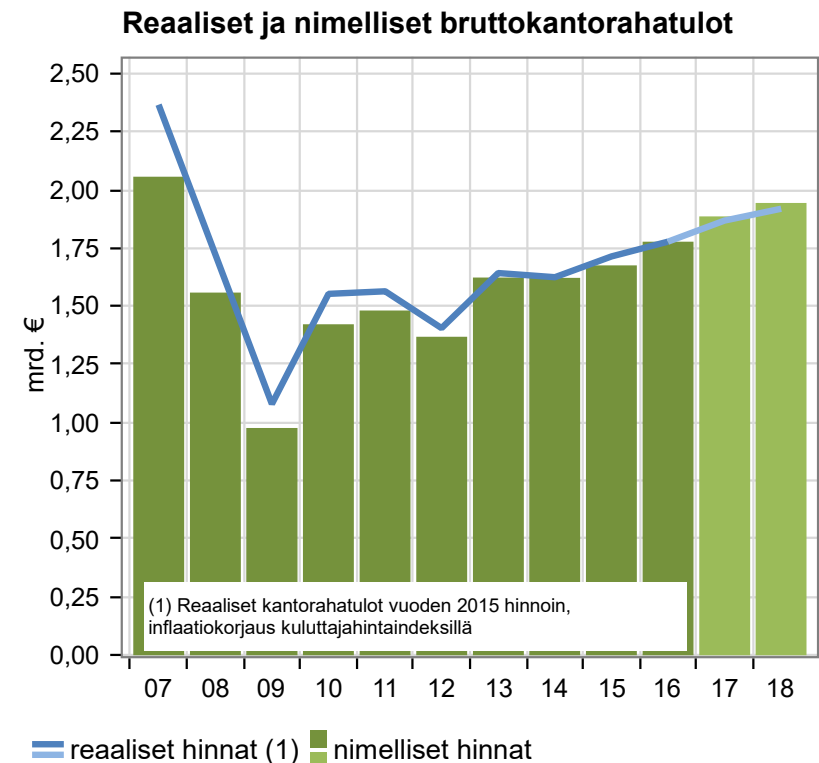
Kuitupuun nimelliset keskikantohinnat

Lähde: Luke, Macrobond, PTT

Bruttokantorahatulot nousussa

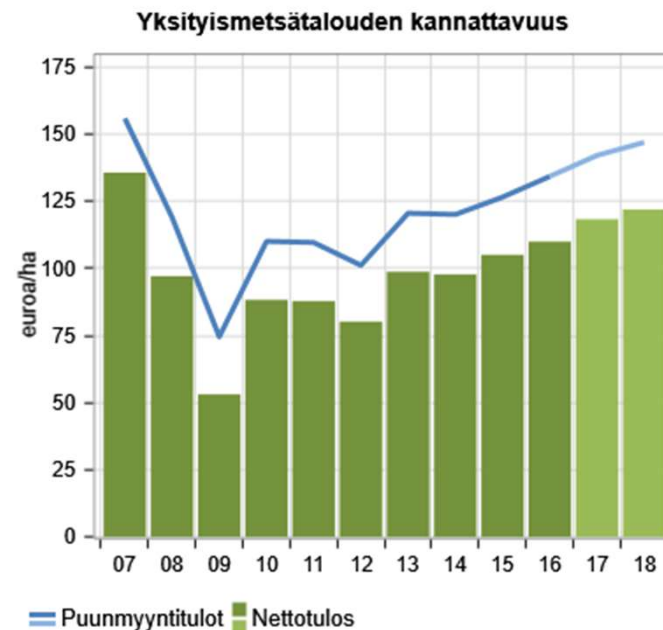
- Hakkuiden lisääntyminen ja puun hinnan nousu nostaa yksityismetsien nimellisiä bruttokantorahatuloja tänä vuonna 5–7 %.
- Nimelliset kantorahatulot ovat noin 1,9 mrd. euroa.
- Vuonna 2018 hakkuiden kasvu nostaa yksityismetsien puunmyyntituloja edelleen 3–5 %.
- Kantorahakertymä ylittää 1,9 mrd. euroa, mutta jää vielä selvästi vuoden 2007 ennätyksestä

Lähde: Luke, Macrobond, PTT

Metsätalouden kannattavuus nousussa

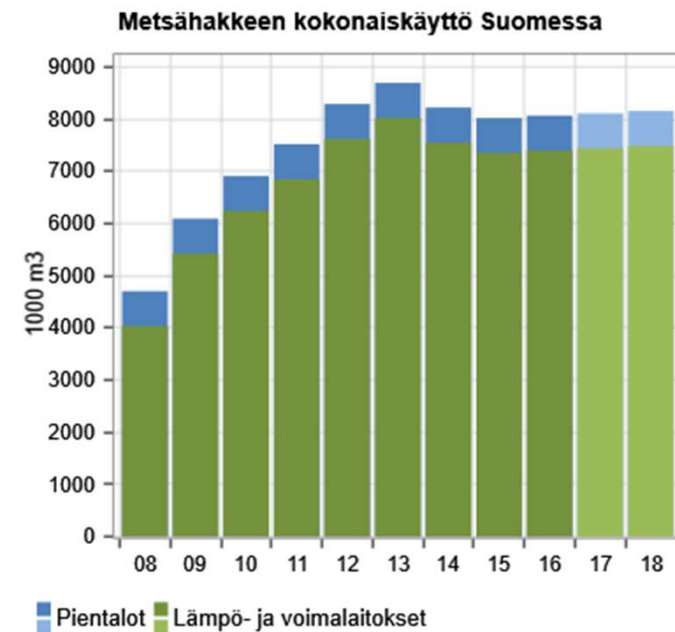
- Hakkuiden lisääntyminen ja puun hinnan nousu nostavat yksityismetsien puunmyyntituloja ja parantavat hehtaarikohtaista kannattavuutta.
- Metsänhoitoinvestoinnit ovat nousseet vuoden 2015 notkahduksen jälkeen.
- Kustannusten nousu edelleen maltillista öljyn hinnan laskun ja ansiotason lievän nousun myötä.

Lähde: Luke, Macrobond, PTT

Metsähakkeen käyttömäärät ennallaan

- Metsähakkeen kokonaiskäyttö energiantuotannossa nousi vähän 7,4 miljoonaan kuutiometriin vuonna 2016.
- Metsähakkeen käytön ennustetaan pysyvän nykyisellä tasolla tai nousevan hieman tänä ja ensi vuonna, jos merkittäviä muutoksia kivihiilen hinnassa tai energiapolitiikassa ei tapahdu.

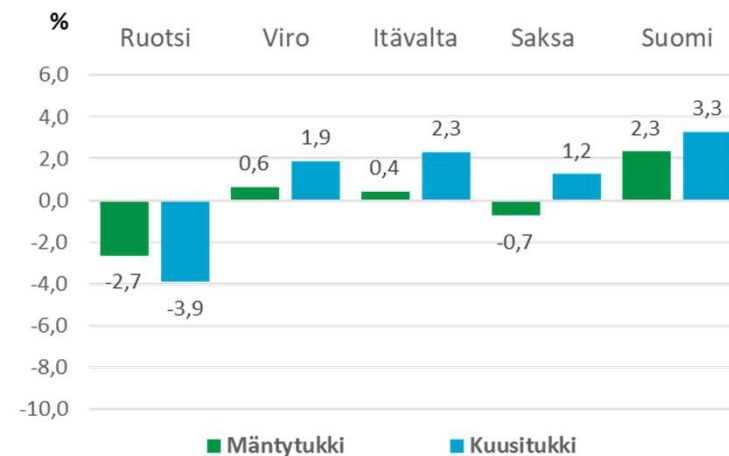

Lähde: Luke, Macrobond, PTT

Havutukeilla vilkas kysyntä Euroopassa

- Alkuvuonna kuusitukin hinta on noussut vertailumaissa Ruotsia lukuun ottamatta. Mäntytukin kohdalla on enemmän vaihtelua.
- Vuoden 2017 alussa havutukin kysyntä on ollut Euroopassa vahvaa.
- Tukin hinnan odotetaan kääntyvän nousuun loppuvuonna myös Ruotsissa, missä listahintoihin on tullut jo korotuksia.
- Etelä-Saksassa ja Itävallassa tukille on kysyntää, mutta myrsky- ja kaarnakuoriaistuhot tuovat myös paljon tarjontaa puumarkkinoille.

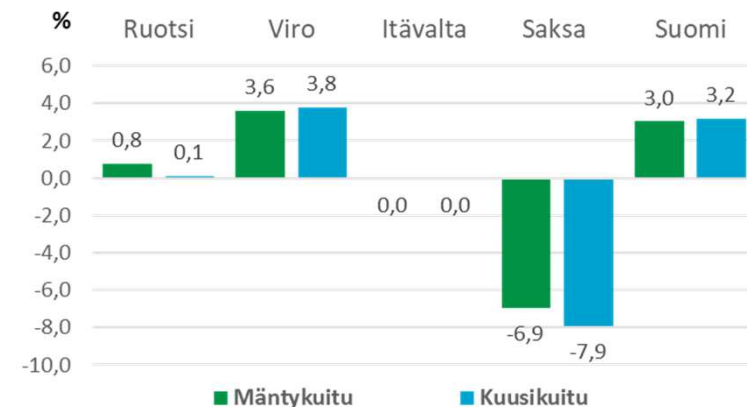
Havutukkipuun koko maan keskihintojen muutokset. 1-6/2017
vertailu vuoden 2016 keskihintaan. (1)

(1) Nimellishinnoin (Saksa ind.). Lähteet: Luke (Suomi, Ruotsi, Viro), Stat. Bundesamt (Saksa), Statistik Austria (Itävalta).

Havukuidun kysyntä vaihtelee Euroopassa

- Ruotsissa havukuidun listahinta on ollut alkuvuodesta edellisen vuoden tasolla.
- Hintoihin odotetaan nousua loppuvuodesta, koska havukuidun kysyntä on kasvussa uusien investointien myötä.
- Erityisesti Pohjois-Saksassa havukuidun kysyntä on ollut vaimeaa, mikä näkyy myös kuitupuun hinnassa. Taustalla sahaakkeen runsas tarjonta sekä myrskypuun kasvattamat puuvarastot tehtailla.

(1) Nimellishinnoin (Saksa ind.). Lähteet: Luke (Suomi, Ruotsi, Viro), Stat. Bundesamt (Saksa), Statistik Austria (Itävalta).

Hakkuut ja puumarkkinat

PTT:n ennusteet 2017–2018

Puumarkkinat		2017 %-muutos	2018 %-muutos
Puun käyttö		3 – 4	4 – 6
Markkinahakkuut		2 – 4	2 – 4
Puukaupat yksityismetsistä		3 – 5	2 – 4
Puun nimellishinta ²	tukki	2 – 4	1 – 3
	kuitu	2 – 4	1 – 3
Nimelliset kantorahatulot		5 – 7	3 – 5

² pystykaupat, vuotuinen keskihinta

